

Besidka

SUPPLEMENT TO "PŘÍTEL LIDU."

"ZÁBAVNÁ PŘÍLOHA PŘÍTELE LIDU."

Číslo 27

Wilber, Neb., dne 3. prosince 1902.

Ročník I.

Záhořovo lože.

Báseň
K. J.
Erbena.

I.

Mlhy nad lesem plynou,
jako duchové vlekoucí se řadem;
jeřáb uletěl v krajinu jinou,
pusto a nevládnou je ladem i sadem
Vítr od západu studeně věje,
a přížloutlé listí tichou píseň píše.
Známa-tě to píseň, pokaždé v
jeseň,
listové na dubě šepel jí znova,
ale málo kdo pochopuje slova
a kdo pochopí, do smřechu mu není.

Poutníče neznámý v hábitě šerém,
s tím křížem v ruce nadlouhé holi
a s tím růžencem—kdo jsi ty kohl,
kam se ubíráš nyní pod večerem?
kam tak pospícháš, tvá noha bosá,
a jeseň chladná, studená rosa;
zůstaň zde u nás, jsmet' dobří lidi,
dobrého hosta každý rád vídí.

Poutníče milý, než tys ještě mladý,
šně vous tole nepokrývá brady,
a tvé je líce jako pěkné panny—
ale což tak bledé a smutně zvadé
a tvoje oči v dálku zapadlé!
Snad ve tvém srdci žel pochovaný?
snad že nešťastí tvé tělo svíží
lety šedivými dolů k zemi níží?

Mládenče pěkný, nechoť za noci,
možná-li budem rádi k pomoci,
a při nejmenším snad potěšíme.
Jen nepomájej, pojed' pohov tělu,
nenít bez léku nižádného želu
a mocný balsám v důvěře dříme.

Nic neslyší, neví, aniž oko zvedde,
nenít ho možno zesnu vytrhnouti!
a tam již zachází v chrastině jedné
ván Bůh ho potěš na jeho pouti!

II.

Dateké pole, široké pole,
předlouhá cesta přes to pole běží,
a podle cesty pahorek leží,
a dřevě štihlé stojí na vrcholce:

Štihlát to jedlice, však beze sněží,
jen malá přička svrchu přidělána,
a na té přičce přibitý viděti
rozpjatý obraz Krista pána.
Hlavu krvavou v pravo nakloňuje
ruce probité roztahuje v šíři;
v dvě strany světa jimi okazuje,
v dvě strany protíná, jakož cesta
mříž:
pravou na východ, kde se světlo
rodí.
levou na západ, kde noc vojevodí.
Tam na východě nebeská je brána,
tam u věčném ráji bydlí boží svatí
a kdo dobře činí, čáka jemu čáka,
že se tam s nimi též bude rado-
vatí.

Ale na západě jsou pekelná vrata,
tam plane mořem síra a smola,
tam pletou ďáblové zlá rota pro-
klatá,
zatracených duše v ohnivá kola.
V pravo, Kriste pane, tam nám
dej despěti,
leč od levice vysvobď své děti!

Tu na tom pahorku leže na kolen u
nás mladý poutník v ranním
světla kmitu,
okolo kříže ruku otočen u,
vroucně objímaje dřevě beze citu.
Brzy ces šepel, slzy roně z oka,
brzy zas vzdychá těžce z hluboka.

Takto se loučí od své drahé panny
mládenec mlý v poslední době,
ubíraje se v cizí světa strany,
aniž pak věda, sejdou-li se k sobě;
ještě poslední vroucí obejmutí,
ještě políbení jako plamen žhoucí.
Již měj se tu dobře, dívko pře-
žádoucí!
chvíle nešťastná pryč odtud mae-
nutí!—

Tvář jako stěna, pohledění ledné,
ale v srdci plamen zhoubný,
divoký,
náhle se poutník ze země zvedne
a k západu rychle zaměří kroky.

Brzy potom zmizel v hustém lesa
proutí,
pán Bůh ho potěš na jeho pouti!

III.

Stojí, stojí skála v hlubokém lese,
podle ní cesta v habrovém houští,
a na té skále dub velikán pue se,
král věkovitý nade věčnou
pouští;
k nebesům holé vypínaje čelo,
zelená ramena drží na vše strany;
tuhý oděv jeho hromem rozoraný,
a pod oděvem vyhnité tělo:
dutina prostranná, příhodná
velmi—
pohodlný nocleh lité lesní šelmy!

A hle! pod tím dubem na meeho-
vém loži,
čí je to postava, veliká, hrozná?
zvíře, či člověk v medvědí koži?
sotva kdo člověka v tom stvoření
pozná:

Tělo jako skála -- na skále ležící
údy jeho—svaly dubového kmene,
vlasy a vousy v jedno splývající
s ležatým obočím tváří začazené,
a pod obočím zrak bodající,
zrak jedovatý, podobný právě
zraku hadímu v zelené trávě.
Kdo je ten člověk? A to mračné
čelo
jakými obmysly se jest obestřel?
Kdo je ten člověk? Co chce v této
poušti?—

Nic se tune neptej! Ohleďni se
v houští
s obě strany cesty! zeptej se
těch kostí,
ježto tu leží práchnivějící;
zeptej se těch černých nevládných
hostí,
ježto tu krákaří obletující:
ti mnoho viděli. — ti vědí více!

Tu však muž lesní s lože svého skočil
zrak upíený v cestu dívoce plane:
kyjem ohromným nad hlavou točí
a skok za skokem v prostřed cesty
stane.

Kdo přichází cestou? V hábitě
mládenec.

kříž maje ve ruce za pasem růže-
nec—
Uteč, mládenče, obrať se zpátky!
tvá cesta v jistou tebe smrt uvádí.
Život-tě lidský beztoho krátký
a škoda tvého pannenského mládí!
Obrat se, utíkej, co ti síla stačí,
dožud kyj ohromný na tě nejří-
kvačí,
a neroztříští tvou hlavičku v kusy.

Neslyší, nevidí, v želu svém hlu-
bokém
jde dále před se povlovným kro-
kem,
kde života svého pozbyti musí.

"Stůj červe! Kdo jsi! Kam tě
cesta vede?"

Zastavil se poutník, zvedna tváře
bledé:
"Jsem zatracenec!" odpovídá říše
"do pekla cesta má, do satanské
říše!"

"Hoho! Do pekla! Čtyřicáté léto
co již tu sedím, mnoho jsem sly-
šival,
mnoho vidíval, ale pšně této
potud mi nikdo nezazpíval!

Hoho! do pekla? Netřeba ti
kroků,
sám tě tam dopravím, nevzddech-
neš ani!

Však až se naplní počet mých roků
přijdu snad za tebou také na sni-
daní."

"Nic ty se nerouhej m'lostí boží!
Dříve než jsem spatřil den života
prvý.

zapsán jsem ďáblu otce svého krví
klamem ďábelským—pro pozem-
ské zboží.

Milost boží velká a znamení kříže
zlámet' i strašlivé pekelné mříže,
porazí Satana se vši jeho mocí!
Milost boží velká a ta ráčí dáti,
že se slabý poutník jako vítěz vrátí
dobudá zápisu ze pekelné moci."

Pokračování.